

Animal Health Matters.
For Safe Food Solutions.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER

State Secretariat for Economic Affairs SECO

Гігієнічні вимоги до пунктів збору молока - регуляторний аспект

Богдан Андрющенко, консультант проекту

Основні регуляторні вимоги

- **Закон України “Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів”**
- **ДСТУ 3662-97 “Молоко коров’яче незбиране. Вимоги при закупівлі”**
- **ДСТУ 3662:2015 Молоко-сировина коров’яче. Технічні умови.**
На заміну ДСТУ 3662-97 (термін набрання чинності перенесено на 01 січня 2018 року)
- **Про затвердження Ветеринарних та санітарних вимог до пунктів закупівлі молока від тварин, які утримуються в особистих селянських господарствах**

Наказ Державного департаменту ветеринарної медицини Мінагрополітики від 21.03.2002 року № 18

Додаткові регуляторні вимоги

- **Про затвердження Рекомендацій щодо виробництва і реалізації молока від корів, які утримуються у господарствах населення, відповідно до вимог ДСТУ 3662-97**

Наказ Мінагрополітики від 05.08.2003 № 262

- **Про затвердження форм первинного обліку та інструкцій щодо їх заповнення**

Наказ Мінагрополітики від 01.12.2015 № 457

- **Про затвердження Правил ветеринарно-санітарної експертизи молока і молочних продуктів та вимог щодо їх реалізації**

Наказ Державного департаменту ветеринарної медицини Мінагрополітики від 20.04.2004 року № 49

Базові вимоги з організації

З Наказу № 18:

“2.1. Закупівля молока від тварин, які утримуються в особистих селянських господарствах, повинна здійснюватися лише на відповідно обладнаному пункті.”

Відповідно обладнаний пункт це - окреме приміщення, забезпечене:

- водою, каналізацією, електрикою, опаленням;
- необхідним обладнанням: столи, шафи, посуд, реактиви та матеріали для досліджень, ваги, прилади, потрібні для визначення якості молока, охолоджувач, водонагрівач, рукомийник і т.п.;
- розподілене на відділи:
 - приймання молока,
 - зберігання молока,
 - санітарної обробки молочного посуду.

Базові вимоги з безпеки

Якими повинні бути розміри молочного пункту?

Розмір приміщення повинен дозволити:

- вільно розмістити обладнання
- виконати технологічні операції
 - прийому молока
 - лабораторні аналізи
 - охолодження
 - санітарної обробки молочного посуду

www.oborud.info

Базові вимоги з безпечності

- Приймальником молока повинна бути людина, що вміє вести облік молока та визначати його якість.
- Приймальник має регулярно проходити медогляд сам та володіти інформацією щодо господарств, в яких члени сім'ї хворі на туберкульоз чи інші антропозоонозні хвороби.
- Молоко приймається виключно отримане від здорових та ідентифікованих тварин, досліджених на лейкоз, туберкульоз, бруцельоз, а також щеплених проти інфекційних хвороб.
- Молоко від пункту до переробного підприємства супроводжується довідкою про епізоотичне благополуччя (видається 1 раз на місяць).

Базові вимоги з безпечності

Підтвердження благополуччя:

- відсутність на території заготівлі гострих інфекційних хвороб тварин;
- проводиться дослідження на субклінічну форму маститу (щомісячно);
- тварини обов'язково щеплені та досліджені відповідно настанов;
- молоко досліджується на: мікробіологічні показники (не рідше раз на місяць), радіологічні показники (не рідше раз у квартал), пестициди (не рідше раз на півроку);
- ведеться щодакдна вибіркова перевірка якості молока від кожного здавача: органолептичні показники, чистота, густина, кислотність, соматичні клітини, вміст жиру та білку;
- усі працівники ПЗМ мають особисті медичні книжки і проходять обов'язкові профілактичні медичні огляди і обстеження у встановленому порядку.

Базові вимоги з безпечності

Вимоги до молока для приймання на ПЗМ (з Наказу № 18):

При прийманні пунктом молоко відповідати показникам:

- температура - 6-10 град. С,
- кислотність - 16-20 град. Т,
- ступінь чистоти за еталоном - І-ІІ групи,
- загальне бактеріальне обсіменіння - 100-3000 тис/куб.см,
- масова частка сухих речовин - 10,6-12,2%,
- кількість соматичних клітин - 400-800 тис/куб. см,
- густина - не менше ніж 1027 кг/куб. м за температури 20 град. С,
- вільне від вмісту інгібіторів (антибіотиків, мийно-дезінфекційних засобів тощо).

NB! Молоко закуплене пунктом, підлягає виключно переробці, за виключенням виготовлення продуктів дитячого харчування.

Гігієна пунктів збору молока

Пункт має здійснювати регулярну санітарну обробку молочного посуду, інвентарю, охолоджувачів тощо

На пункті збору молока повинні бути:

- графік санітарної обробки
- відповідальний за санітарну обробку
- визначений санітарний день
- за потребою здійснені дезинфекція та дератизація

Санітарній обробці підлягають:

- всі поверхні, які контактують з молоком
- поверхні приміщень (стіни, підлога тощо)

Гігієна пунктів збору молока

Проведення санітарної обробки на пункті з дотриманням:

- правил техніки безпеки
- вимог екологічної безпеки
- запобігання забруднення молока
- правил зберігання миючих, мийно-дезінфікуючих та дезінфікуючих засобів
- вимог безпечності води

Гігієна пунктів збору молока

Обов'язкове застосування миючих, мийно-дезінфікуючих чи дезінфікуючих засобів має супроводжуватись:

- обліком придбання та використання;
- веденням журналу контролю приготування;
- використанням лише дозволених засобів;
- зміною засобів кожні 1-2 роки.

http://uhc.com.ua/uploads/posts/2016-09/thumbs/1475047016_dez.jpg

Гігієна пунктів збору молока

Основні вимоги до персоналу пункту:

Працівники пункту повинні:

- мати особисті медичні книжки та проходити медогляд;
- бути здоровими та добре підготовленими з питань гігієни молока;
- володіти методами обліку та визначення показників якості і безпеки;
- дотримуватися правил власної та виробничої гігієни.

Так безпечно?

Похибки регулювання

Чинним регулюванням для пунктів досі передбачені застарілі та/або некоректні норми, які можуть бути перешкодами для діяльності.

Наприклад, Наказ № 18 встановлює:

1. “Підлога кімнат має бути з твердим покриттям, стіни облицьовані керамічною плиткою на висоту не менше 1,8 м.”

2. У п.3.3. “Молоко одразу після доїння та прийому на пункті закупівлі має піддаватися охолодженню та фільтрації.”

та у п.3.4 “При прийманні пунктом молоко повинно мати температуру 6-10 град. С”

а потім у цьому ж п.3.4 зазначено “Молоко, що відповідає вимогам ґатунку "Екстра", вищого, першого та другого ґатунків, з температурою вище 10 град. С приймається за домовленістю сторін як неохолоджене.”

Майбутні зміни регулювання для ПЗМ

Підготовлено новий проект Наказу “Про затвердження вимог до дрібнотоварного виробництва сирого товарного молока, його збору до введення в обіг”

Особливості проекту:

1. Об'єднання Наказів №17 “Про затвердження Ветеринарних та санітарних вимог до особистих селянських господарств - виробників сирого товарного молока” та №18 “Про затвердження Ветеринарних та санітарних вимог до пунктів закупівлі молока від тварин, які утримуються в особистих селянських господарствах”.
2. Встановлення адаптованих до норм ЄС ветеринарно-санітарних вимог щодо безпечності, якості та гігієни молока, яке виробляється дрібнотоварними виробниками, в тому числі особистими селянськими господарствами, та заготовлюється через пункти приймання молока.

Майбутні зміни регулювання для ПЗМ

Ідеологія нового регулювання:

1. Вилучити застарілі та некоректні норми Наказів №17 та 18 з регуляторної площини.
2. Узгодити та синхронізувати застосування Вимог до ПЗМ із Вимогами до контролю операторів ринку щодо гігієни молока та молочних продуктів при виробництві та введенні в обіг молока і молочних продуктів, зокрема в частині показників якості та безпечності молока, його охолодження, транспортування тощо.
3. Запровадити можливість уповноваження ліцензованих спеціалістів ветеринарної медицини на здійснення державних функцій контролю та нагляду.
4. Регуляторно унеможливити закупівлю молока переробниками від дрібних виробників інакше ніж через ПЗМ.

Animal Health Matters.
For Safe Food Solutions.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER

State Secretariat for Economic Affairs SECO

Дякую за увагу!

